

Nr 18.

Ankom till Riksdagens kansli den 18 februari 1910 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af två lägenheter från förra häradsskrifvarbostället Loringa nr 6 Grefvagar den i Skaraborgs län.

(1. A.)

I en till Riksdagen den 4 februari 1910 aflåten, till jordbruksutskottets förberedande granskning hänvisad proposition, nr 32, har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att till förra häradsskrifvarbostället $\frac{3}{4}$ mantal Loringa nr 6 Grefvagar den i Sjögerstads socken af Skaraborgs län hörande torpet Orrevadet samt ett förutvarande soldattorp under nämnda egendom med i statsrådsprotokollet närmare angifna områden må hvart för sig, enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder m. m. meddelade närmare bestämmelser från ifrågavarande egendom upplåtas, under förbehåll om rätt för innehafvaren af soldattorpet att taga utfartsväg öfver Orrevadets ägor, samt för innehafvaren af Orrevadet att taga utfartsväg öfver soldattorpets ägor.

I detta ärende har af departementschefen till förenämnda statsrådsprotokoll anförts följande:

»Vid en under år 1908 hållen uppskattningsförrättning för förnyad

utarrendering från den 14 mars 1911 af förra häradsskrifvarbostället $\frac{3}{4}$ mantal Loringa nr 6 Grefvagar den i Sjögerstads socken af Skaraborgs län, hvilken egendom lämnar 910 kronor i årligt arrende, hafva uppskattningsmännen väckt förslag om försäljning af lägenheter från egendomen.

Med anledning här af har domänstyrelsen under åberopande af nådiga skrifvelsen till styrelsen den 25 september 1896, angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner, i underdånig skrifvelse den 19 mars 1909 underställt den väckta frågan Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning och för sådant ändamål öfverlämnat instrumentet öfver förenämnda uppskattningsförrättning samt öfriga ärendet rörande handlingar, däribland en af förste landtmätaren A. H. Öhrwall år 1907 upprättad karta öfver egendomen med tillhörande beskrifning äfvensom en år 1909 upprättad situationskarta.

Af handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, följande.

Egendomen, som är belägen 1,1 mil från Sköfde och 0,4 mil från Skultorps järnvägsstation, innehåller en areal af 84 hektar 59,3 ar.

I denna areal ingår, bland annat, ett från egendomens öfriga ägor afskildt, på ett afstånd från gården af något mer än 2 kilometer beläget utskifte, omfattande ägofigurerna å förberörda karta nr 104—124, 124 a, 125—127, 127 a, 128—144.

Af utskiftets område brukas till därå belägna med kronan tillhöriga manhus och ladugård bebyggda torpet Orrevadet de ägor, som å kartan upptagas under ägofigurerna nr 104—124, 124 a, 125—127, 127 a, 128—134 och 144 med en areal af 9 hektar 41,8 ar tomt, åker och dylikt, 9,2 ar äng, 99 ar skogsmark och 3,8 ar impediment.

Återstoden af utskiftet eller ägofigurerna nr 135—143, innehållande 3 hektar 22,9 ar tomt, åker och dylikt, 6,5 ar äng och 8,1 ar impediment, bildar ägorna till ett förutvarande soldattorp, hvarå finnas manhus och ladugård, tillhöriga förre soldaten Albert Gylfe.

Uppskattningsmännen hafva ansett, att nämnda bägge ägoområden såsom enstaka och aflägsset belägna utan olägenhet kunde fransäljas egendomen, men att vidare styckning af densamma ej borde äga rum.

Torpet Orrevadet har af uppskattningsmännen saluvärderats till 5,418 kronor, däraf 418 kronor för skog och skogsmark, och soldattorpet till 1,500 kronor; och hafva uppskattningsmännen ansett, att det senare borde hembjudas Gylfe till inköp.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet har förordat försäljning af nämnda två områden och tillika öfverlämnat af bemälda

Gylfe efter erhållet förläggande inom föreskrifven tid afgifvet, af behörig borgensförbindelse åtföljdt, skriftligt förklarande, att han önskade inköpa ifrågasvarande soldattorp mot en köpeskillning motsvarande det åsatta saluvärdet att erläggas under loppet af tio år med en tiondel årligen.

Domänstyrelsen har med biträdande af uppskattningsmännens förslag tillstyrkt de ifrågasatta försäljningarna, med tillägg likväl, att förbehåll därvid borde göras om rätt till utfartsväg för innehafvaren af soldattorpet öfver Orrevadets ågor och för innehafvaren af Orrevadet öfver soldattorpets ågor.»

Utskottet, som ej funnit något att erinra mot ifrågasvarande framställning, hemställer,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förvarande proposition.

Stockholm den 18 februari 1910.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.
